

Sygn. akt X C 5639/17

Olsztyn, 31.01.2018 r.

UZASADNIENIE

I. *STANOWISKA STRON*

1. Powód H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. w dniu 31.11.2017 roku wniósł do Sądu Rejonowego w Olsztynie pozew przeciwko W. W.. Domagał się od niego zapłaty kwoty 1056,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty.
2. W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego z (...) Bank (...) S.A. (obecnie (...) Bank S.A.) umowy kredytowej nr (...).
3. Pomimo precyzyjnie ustalonych w umowie zasad zwrotu pożyczonej kwoty, strona pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, co spowodowało jej zakończenie.
4. W dniu 29.06.2015 roku wierzyciel pierwotny dokonał cesji przysługującej mu od strony pozwanej wierzytelności na rzecz E. D. Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G..
5. Następnie w dniu 31.05.2017 roku została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy E. D. Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w G., a powodem.
6. Zgodnie z zapisami ww. umowy, w dniu 06.06.2017 roku została przez powoda zapłacona cena za nabycie wskazanych w niej wierzytelności.
7. Na dochodzoną należność składają się: 576,06 zł sumy niespłaconego kapitału , 439,47 zł sumy odsetek od kapitału naliczonych od dnia następnego po dacie wymagalności do dnia sporządzenia pozwu oraz 41,27 zł kosztu dochodzenia zaległej należności.
8. Jako dowody na potwierdzenie ww. okoliczności powód przedłożył: kserokopię umowy kredytowej zawartej między wierzycielem pierwotnym a pozwanym oraz zawiadomienie o cesji wierzytelności wystawione przez powoda.
9. Pozwany, pomimo odebrania adresowanej do niego korespondencji nie stawił się na rozprawę, ani w inny sposób nie zajął stanowiska w sprawie.

II. *USTALENIA FAKTYCZNE*

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 17.07.2017 roku A. P., Dyrektor Departamentu B. (...) sporządziła w imieniu powoda zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności. W jego treści wskazano, że na mocy cesji wierzytelności z 06.06.2017 roku zobowiązanie wynikające z umowy (...), której poprzednim wierzycielem był E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. zostało przeniesione na rzecz H. I Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.. W piśmie tym wysokość zadłużenia określono na kwotę 1043,65 zł (576,06 zł kapitału oraz 426,32 zł odsetek oraz 41,27 zł kosztów).

(dowód: zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności – k. 4)

III. *OCENA DOWODÓW*

Sąd Rejonowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału:

1. W ocenie Sądu brak było podstaw do kwestionowania autentyczności przedłożonych przez powoda dokumentów. Kwestii tej nie podważał pozwany, który w ogóle nie zajął stanowiska w sprawie, również Sąd nie dopatrzył się z urzędu takich okoliczności, które mogłyby wskazywać, że przedłożone dowody nie są autentyczne.

2. Tym niemniej należy mieć na uwadze, że stosownie do treści art. 245 kodeksu postępowania cywilnego, dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

3. Dlatego też niestwierdzenie przez Sąd braku podstaw do podważenia domniemania autentyczności i prawdziwości pochodzenia dokumentów nie implikuje konieczności przyjęcia prawdziwości twierdzeń, które są w nich zawarte (tzw. materialna moc dokumentu).

4. Ocena rzeczywistego stanu rzeczy powinna być dokonana w oparciu na całokształcie przedłożonego materiału dowodowego. Zdaniem Sądu zaofiarowane przez powoda dowody nie były zaś wystarczające, aby w sposób niewątpliwy wykazać zarówno sam fakt przejścia uprawnień z umowy kredytu gotówkowego nr (...), jak i wysokości dochodzonej kwoty.

IV. ROZWAŻANIA PRAWNE

Sąd Rejonowy rozważył, co następuje:

1. Powództwo podlegało oddaleniu. Powód nie udowodnił bowiem roszczenia zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

2. W myśl art. 509 kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania

3. Stosownie do treści art. 6 kodeksu cywilnego, znajdującego swoje proceduralne odzwierciedlenie w regulacji art. 232 kodeksu postępowania cywilnego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W realiach niniejszej sprawy to powód był obowiązany do przedłożenia dowodów, które wykazywać będą fakt przysługiwania mu od pozwanego żądanej należności we wskazanej w pozwie wysokości;

4. W ocenie Sądu powód nie sprostął niniejszym wymaganiom. Powołując się na zawartą z pierwotnym wierzycielem umowę cesji, powód powinien wykazać następujące okoliczności:

1) istnienie zadłużenia pozwanego wobec pierwotnego wierzyciela (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.07.2006 r., sygn. akt V CSK 187/06);

2) wysokość ww. zadłużenia;

3) nabycie skonkretyzowanej wierzytelności od pierwotnego wierzyciela (w przypadku, gdy wierzytelność była przedmiotem wcześniejszego obrotu, wykazanie tzw. ciągu następstwa prawnego – zob. m.in. postanowienie SO w Szczecinie z dnia 29.11.2013 r., sygn. akt II Cz 1128/13);

4) aktualną wysokość przysługującej powodowi wierzytelności.

5. W niniejszej sprawie powód nie spełnił żadnej z nich. Przede wszystkim nie przedłożył umowy zawartej pomiędzy pierwotnym wierzycielem a jego następcą prawnym, tj. (...) z siedzibą w G., ani też żadnego dokumentu, który wykazywałby przejście uprawnień pomiędzy ww. podmiotami. Jako że powód powołuje się na wstąpienie w prawa pierwotnego wierzyciela, to jest oczywistym, że musi również wykazać okoliczność, że podmiot od którego miał je nabyć, był ich aktualnym dysponentem. Zastosowanie znajduje tu bowiem fundamentalna, starorzymaska zasada prawa cywilnego, tj. *nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet*.

6. Powyższej okoliczności powód nie wykazał. Dowodem na nabycie wierzytelności przez (...) z siedzibą w G. nie może być bowiem pismo sporządzone przez powoda – nie jest on bowiem uprawniony do składania oświadczeń (zarówno woli, jak i wiedzy) w imieniu pierwotnego wierzyciela.

7. Jedynie prawidłowo sporządzone (zawierające wszystkie dane konkretyzujące przenoszoną wierzytelność) oświadczenie wystawione przez pierwotnego wierzyciela mogłoby stanowić dokument relacyjny potwierdzający sprzedaż wierzytelności na rzecz (...) z siedzibą w G., o ile nie przedłożono by samej umowy cesji z załącznikiem konkretyzującym przelewaną wierzytelność.

8. Powód nie przedłożył również samej umowy cesji zawartej pomiędzy nim, a następcą prawnym pierwotnego wierzyciela. Tu również wymóg jej przedłożenia mógłby zostać zastąpiony oświadczeniem cedenta, takowe jednak nie zostało załączone.

9. W konsekwencji należało uznać, że powód nie udowodnił roszczenia co do zasady. Nie został bowiem wykazany ani fakt przejścia uprawnień pomiędzy pierwotnym wierzycielem a (...) z siedzibą w G., ani pomiędzy (...) z siedzibą w G. a powodem.

10. Na marginesie wskazać należy, że powód nie załączył dowodu, aby zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności oraz wezwanie do zapłaty zostało rzeczywiście wysłane pozwanemu. Okoliczność ta mogłaby być w sposób prosty wykazana, tj. poprzez wskazanie numeru przesyłki pocztowej. Co prawda powyższe nie wpływa na samą ważność umowy cesji, ale może mieć znaczenie w kontekście ewentualnego spełnienia świadczenia przez pierwotnego dłużnika do rąk poprzedniego wierzyciela (art. 512 kc).

11. Z uwagi na niewykazanie samej zasady dochodzonego roszczenia, jedynie uzupełniająco należy wskazać, że nie zostało ono również udowodnione co do wysokości.

12. Powód nie wykazał również istnienia zadłużenia pozwanego wobec pierwotnego wierzyciela. Powód przedłożył do akt kserokopię umowy zawartej pomiędzy ww. stronami.

13. W myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego dokumentem jest wyłącznie oryginał. Kserokopia, jako odwzorowanie oryginału, może być uznana wyłącznie za odpis dokumentu. Z kolei odpis dokumentu jest dokumentem wskazującym na istnienie dokumentu oryginalnego. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 kpc (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2000 r. IV CKN 59/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08). Dla uznania kserokopii za dokument niezbędne jest oświadczenie o istnieniu oryginału o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Dopiero po umieszczeniu na kopii poświadczenia zgodności z oryginałem można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału.

14. Powyższego nie zmienia wprowadzenie do kodeksu cywilnego w art. 77² formy dokumentowej. Regulacja ta wprowadziła odrębną od formy pisemnej formę czynności prawnej, która jest zachowana w przypadku istnienia jakiegokolwiek oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie (np. wiadomość e-mail, SMS). Forma dokumentowa jest zachowana w sytuacji, gdy dokument nie został sporządzony w formie pisemnej. Celem jej wprowadzenia nie jest jednak umożliwienie obchodzenia przepisów o formie pisemnej. Umowa na którą powołuje się powód została sporządzona w formie pisemnej, do której zachowania aktualne pozostają wymogi z art. 78 § 1 kc, tj. złożenie oświadczenia i opatrzenie go własnoręcznym podpisem.

15. W realiach przedmiotowej sprawy powód nie wykazał, by pozwanego łączyła z wierzycielem pierwotnym jakakolwiek umowa. Wprawdzie powód przedłożył kserokopię umowy kredytu gotówkowego, jednakże reprezentujący powoda pełnomocnik nie uwierzytelnił złożonych kserokopii.

16. Nawet jednak przyjęcie stanowiska, w myśl którego niepoświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia stanowi odzwierciedlenie treści oryginału umowy, nie zmieniłoby oceny co do niewykazania wysokości roszczenia.

17. Na podstawie samej umowy nie sposób bowiem ustalić, czy w wyniku jej niewykonania w rzeczywistości na pozwanym ciąży jakiegokolwiek zadłużenie.

18. Powód nie przedłożył żadnego wykazu zadłużenia, uwzględniającego ewentualne spłaty dokonane przez dłużnika, ani nawet wezwań do zapłaty kierowanych do dłużnika przez pierwotnego wierzyciela.

19. Powód, który powołuje się na nabycie wierzytelności w wyniku cesji powinien wykazać wszelkie okoliczności, które obciążałyby pierwotnego wierzyciela, gdyby to on wytaczał powództwo. Nie budzi zaś wątpliwości, że gdyby pierwotny wierzyciel załączył do pozwu jedynie umowę zawartą z dłużnikiem, nie wskazując precyzyjnego wyliczenia żądanych należności, tj. w szczególności w jakiej wysokości pozwany spłacił zadłużenie i na co dokonywane przez niego wpłaty były zaliczane, to powództwo podlegało by oddaleniu jako nieudowodnione co do wysokości.

20. Co oczywiste, nabywca wierzytelności sam nie dysponuje szczegółowym rozliczeniem spłat dokonywanych przez dłużnika. W jego interesie leży jednak uzyskanie od pierwotnego wierzyciela wszelkiej dokumentacji, która będzie konieczna do dochodzenia wierzytelności przed Sądem. Zaniechania w tym zakresie obciążają nabywcę wierzytelności, nie ma bowiem żadnych podstaw, aby traktować go w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych powodów. Tym bardziej mając na uwadze profesjonalny charakter działalności prowadzonej przez powoda.

21. Wymogu wykazania wysokości nabywanej wierzytelności nie może zastąpić treść oświadczenia złożonego przez powoda. Co oczywiste, takie jednostronne oświadczenie nie może bowiem kreować wysokości zadłużenia pozwanego.

22. Powód nie przedłożył żadnego zestawienia bądź wyliczenia, które pozwalałoby zweryfikować wysokość należności głównej oraz odsetek.

23. Stosownie do treści art. 339 § 1 kpc, jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W myśl § 2 ww. artykułu, w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

24. Powyższy przepis stanowi proceduralne uproszczenie, mające na celu usprawnienie postępowania w sytuacji, gdy pozwany nie wdaje się w spór w sprawie. Sąd każdorazowo ma jednakże obowiązek krytycznie ustosunkować się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a przepis art. 339 § 2 kpc nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, sygn. akt I CKU 85/98). Pogląd powyższy jest również powszechnie przyjmowany w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Olsztynie (zob. m.in. wyroki: z 14 lipca 2015 roku, sygn. akt IX Ca 617/15; z 14 lipca 2015 roku, sygn. akt IX Ca 636/15; z 30 października 2017 roku, sygn. akt IX Ca 891/17; z 20 września 2017 roku, sygn. akt IX Ca 406/17).

25. W ocenie Sądu Rejonowego regulacji art. 339 § 2 kpc nie można odrywać od jej podstawowego celu, któremu ma służyć, tj. zapewnienia sprawności i szybkości postępowania. W przypadku, gdy w pozwie zawarte są wszystkie twierdzenia i dowody pozwalające na merytoryczną ocenę zasadności powództwa, choćby była ona negatywna, to przeprowadzenie tych dowodów przez Sąd, a następnie wydanie na pierwszym terminie rozprawy wyroku zaocznego oddalającego powództwo w żaden sposób nie wpływa na wydłużenie postępowania w sprawie.

26. Wreszcie należy wskazać, że sam fakt milczenia pozwanego – w realiach niniejszej sprawy - nie może być automatycznie odebrany jako przyznanie zasadności twierdzeń pozwu. Przede wszystkim zauważyć należy, że pozwany ma ograniczone możliwości weryfikacji, czy w istocie powód nabył wierzytelność wynikającą z pierwotnie zawartej umowy. O ile bowiem pozwany wie, czy zawierał umowę z pierwotnym wierzycielem, to ocena faktu

skuteczności nabycia wierzytelności jest kwestią przekraczającą zakres wiedzy i umiejętności intelektualnych statystycznego, średnio wykształconego obywatela. Kwestia ta wymaga zaawansowanej wiedzy prawniczej, której nie można wymagać od „przeciętnego konsumenta”. Ocena faktu skuteczności cesji wierzytelności należy do sfery prawa materialnego, a okoliczność ta musi być każdorazowo oceniana przez Sąd z urzędu, nawet przy orzekaniu na podstawie art. 339 § 1 kpc (por. m.in. P. Telenga, kom. do art. 339 kpc, teza 5, sip.lex.pl; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, sygn. akt III CRN 30/72; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1967 roku, sygn. akt III CRN 175/67).

27. Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku zaocznego.

Asesor Sądowy Sądu Rejonowego w Olsztynie

Mirosław Ośko

Sygn. akt X C 5639/17

Olsztyn, 31.01.2018 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...).

Asesor Sądowy Sądu Rejonowego w Olsztynie

Mirosław Ośko